Trendy v léčbě rakoviny žaludku a jícnu

Metodický popis výstupu ze syntetických dat NZIS

Žadatel a jeho kontakty:	Název: AstraZeneca Czech Republic s. r. o. IČO: 63984482 Jméno a příjmení žádající osoby: Jan Habětínek E-mail: jan.habetinek@astrazeneca.co Telefon: +420702266609
Datum podání žádosti:	08.09.2025
Datum poslední aktualizace žádosti:	
Datum schválení odborem AD:	10.09.2025
Datum schválení odborem IT:	10.09.2025
Datum a vyjádření pověřence pro ochranu osobních údajů UZIS:	11.09.2025 schváleno
Datum schválení poradou vedení ÚZIS ČR:	18.09.2025
ID výstupu:	OIS-14-33
ID žádosti:	SD-062
Klíčová slova:	Rakovina žaludku a jícnu, diagnostika, léčebné postupy
EuroVoc:	rakovina, onemocnění trávicího systému, lékařská diagnóza, léčba, léčivý přípravek
Citace:	AstraZeneca Czech Republic s. r. o. Trendy v léčbě rakoviny žaludku a jícnu. *Národní zdravotnický informační portál* [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026. Dostupné z: https://www.nzip.cz/data/2891-rakovina-zaludek-jicen-lecba-datovy-souhrn. ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	https://www.nzip.cz/data/2891-rakovina-zaludek-jicen-lecba-datovy-souhrn
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

Tým NZIS Open děkuje autorům tohoto výstupu za jejich aktivní podporu otevřené vědy prostřednictvím využití systému syntetických dat NZIS. Tento výstup je inspirativním příkladem inovace v oblasti sdílení zdravotnických dat. Na tvorbě tohoto výstupu se podíleli výhradně žadatelé o výstup ze systému syntetických dat NZIS bez účasti zaměstnanců ÚZIS ČR.

1 Anotace

Projekt využívá údaje z Národního onkologického registru (NOR) a národního registru hrazené zdravotní péče (NRHZS) k detailnímu popisu diagnostiky, farmakoterapie, radioterapie, chirurgických výkonů a jejich kombinací v různých liniích léčby a stádiích rakoviny žaludku a jícnu, které spolu souvisejí a mají podobné léčebné postupy, proto je analyzujeme najednou. Zvláštní důraz je kladen na analýzu změn v léčebných postupech za posledních pět let, kdy byly do praxe zaváděny nové terapie. Dále je sledována doba celkového přežití pacientů a faktory ji ovlivňující. Na úrovni anonymizovaného ID pacienta a měsíce jsou shromažďována data o předpisech uhrazených léčivých přípravků (ATC kódy) a o provedených výkonech. Z NOR jsou dále vybrané charakteristiky nádoru a datum diagnózy. Nakonec se zaznamenává měsíc a příčina úmrtí, je-li známá, a pacient je zařazen do věkové skupiny příslušného roku záznamu. Výsledkem projektu bude vědecká publikace popisující trendy a vývoj v léčbě těchto nádorových onemocnění.

1.1 Popis zadání

1.2 Primární cíl

Data budou použita k popisu diagnostiky, používaných léčiv, radioterapie, chirurgických výkonů a jejich kombinací v jednotlivých liniích léčby a stádiích. Sledovány budou taktéž změny v těchto postupech zejména za posledních 5 let, kdy do praxe přicházely nové léčebné postupy. Dalším sledovaným parametrem bude doba celkového přežití a faktory, které tuto dobu mohou ovlivňovat. Využitím vybraných parametrů z NOR budeme schopni lépe rozlišit typy a stádia nádorů. Výsledkem pak bude publikace popisující trendy léčby a jejich případné změny.

1.3 Definice zadání

Zájmové pacienty jsme definovali pomocí vykázané diagnózy – pro zařazení do datasetu musel mít pacient vykázanou alespoň jednu z diagnóz C15 nebo C16 kdekoliv ve sledovaném časovém období.

Pro tuto množinu pacientů žádáme na úrovni anonymizovaného pacientského Id a měsíce informaci o předpisu následujících uhrazených léčivých přípravků:

Kód	Popis
L01BC02	5-Fluorouracil
L01XA03	Oxaliplatina
L01BC06	Kapecitabin
V03AF03	Kalcium-folinát

L01FF01	Nivolumab
L01FF02	Pembrolizumab
L01FD04	Trastuzumab deruxtekan
L01FG02	Ramucirumab
L01BC59	Trifluridin, kombinace
L01XA02	Karboplatina
L01XA01	Cisplatina
L01CD01	Paklitaxel
L01CD02	Docetaxel
L01FD01	Trastuzumab
L01FX31	Zolbetuximab

Dále žádáme na stejné úrovni tyto informace o předpisu následujících uhrazených výkonů:

Gastroenterologické vyšetření, Endoskopie, Biopsie

Kód	Popis
15021	Gastroenterologické vyšetření
15022	Gastroenterologické vyšetření
15023	Gastroenterologické vyšetření
15401	GASTROSKOPIE
15410	ENDOSKOPICKÁ ULTRASONOGRAFIE
15440	ODBĚR BIOPTICKÉHO MATERIÁLU PŘI ENDOSKOPII
15024	ENDOSKOPICKÁ SUBMUKÓZNÍ DISEKCE (ESD)
15064	ENDOSKOPICKÁ TRANSMURÁLNÍ RESEKCE
15475	ENDOSKOPICKÁ MUKÓZNÍ RESEKCE (EMR)
15374	NECÍLENÁ JATERNÍ BIOPSIE
15460	CÍLENÁ BIOPSIE JATER NEBO JINÉHO ORGÁNU DUTINY BŘIŠNÍ
15370	PUNKCE TENKOU JEHLOU JAKÉHOKOLIV BŘIŠNÍHO ORGÁNU
89313	PERKUTÁNNÍ PUNKCE NEBO BIOPSIE ŘÍZENÁ RDG METODOU
89311	INTERVENČNÍ VÝKON ŘÍZENÝ RDG METODOU (SKIASKOPIE)
76333	BIOPSIE UZLIN PERKUTÁNNÍ RETROPERITONEÁLNĚ
51395	PUNKCE PERITONEÁLNÍ DIAGNOSTICKÁ ČI TERAPEUTICKÁ

Patologie

Kód	Popis
87511	STANOVENÍ BIOPTICKÉ DIAGNÓZY I. STUPNĚ OBTÍŽNOSTI
87517	STANOVENÍ BIOPTICKÉ DIAGNÓZY II. STUPNĚ OBTÍŽNOSTI
87523	STANOVENÍ BIOPTICKÉ DIAGNÓZY III. STUPNĚ OBTÍŽNOSTI
87617	STANOVENÍ DIAGNÓZY IV. STUPNĚ OBTÍŽNOSTI Z JINÉHO PRACOVIŠTĚ
87011	KONZULTACE NÁLEZU PATOLOGEM CÍLENÁ NA ŽÁDOST OŠETŘUJÍCÍHO
87135	VYŠETŘENÍ MORFOMETRICKÉ – ZA KAŽDÝ PARAMETR
87127	JEDNODUCHÝ BIOPTICKÝ VZOREK: MAKROSKOPICKÉ POSOUZENÍ
87129	VÍCEČETNÉ MALÉ BIOPTICKÉ VZORKY: MAKROSKOPICKÉ POSOUZENÍ
87213	PEROPERAČNÍ BIOPSIE (TECHNICKÁ KOMPONENTA – ZA KAŽDÝ BLOK)
87626	STATIMOVÉ VYŠETŘENÍ
87221	ODBĚR PRO SPECIÁLNÍ VYŠETŘENÍ: RECEPTORY, HISTOCHEMIE
87231	IMUNOHISTOCHEMIE (ZA KAŽDÝ MARKER Z 1 BLOKU)
87619	IN SITU HYBRIDIZACE LIDSKÉ DNA Z PARAFINOVÝCH BLOKŮ
87620	PRŮKAZ SOMATICKÝCH MUTACÍ LIDSKÉHO GENOMU METODOU
87624	POLYMERÁZOVÁ ŘETĚZOVÁ REAKCE (PCR) Z PARAFÍNOVÝCH VZORKŮ
87621	DETEKCE MUTACÍ SEKVENOVÁNÍM DNA IZOLOVANÉ Z PARAFINOVÝCH BLOKŮ
87618	IMUNOHISTOCHEMIE CERTIFIKOVANÝCH KITEM Z HISTOLOGICKÉHO BLOKU
87701	TESTOVÁNÍ SOMATICKÝCH MUTACÍ Z NÁDOROVÉ TKÁNĚ METODOU NGS
87700	EXPRESE PD-L1 – IMUNOHISTOCHEMICKÉ VYŠETŘENÍ
87413	CYTOLOGICKÉ OTISKY A STĚRY – ZA 1–3 PREPARÁTY
87415	CYTOLOGICKÉ OTISKY A STĚRY – ZA 4–10 PREPARÁTŮ
87417	CYTOLOGICKÉ OTISKY A STĚRY – ZA VÍCE NEŽ 10 PREPARÁTŮ
87433	STANDARDNÍ CYTOLOGICKÉ BARVENÍ – ZA 1–3 PREPARÁTY
87435	STANDARDNÍ CYTOLOGICKÉ BARVENÍ – ZA 4–10 PREPARÁTŮ
87437	STANDARDNÍ CYTOLOGICKÉ BARVENÍ – ZA VÍCE NEŽ 10 PREPARÁTŮ
87439	SPECIÁLNÍ CYTOLOGICKÉ BARVENÍ – 1–3 PREPARÁTY

Radiologie

Kód	Popis
89619	CT VYŠETŘENÍ TĚLA S PODÁNÍM ORÁLNÍ PER OS – EVENT. PRO KONTRAST
89617	CT VYŠETŘENÍ JAKÉHOKOLIV ORGÁNU NEBO OBLASTI S APLIKACÍ KONTRASTU

89615	CT VĚTŠÍ POČET SKENŮ (>30) BEZ KONTRASTU
89613	CT BEZ KONTRASTU DO 30 SKENŮ
89611	CT HLAVY NEBO TĚLA NATIVNÍ A KONTRASTNÍ
89311	INTERVENČNÍ VÝKON ŘÍZENÝ RDG METODOU (SKIASKOPIE)
47355	HYBRIDNÍ VÝPOČETNÍ A POZITRONOVÁ EMISNÍ TOMOGRAFIE
89333	PERKUTÁNNÍ DRENÁŽ ŽLUČOVÝCH CEST (ZAVEDENÍ STENTU)
89513	UZ VYŠETŘENÍ HORNÍ POLOVINY BŘICHA
89514	UZ VYŠETŘENÍ DOLNÍ POLOVINY BŘICHA
89715	MR ZOBRAZENÍ KRKU, HRUDNÍKU, BŘICHA A PÁNVE
89131	RTG HRUDNÍKU
47241	SCINTIGRAFIE SKELETU
47245	SCINTIGRAFIE SKELETU CÍLENÁ TŘÍFÁZOVÁ

Onkologie

Kód	Popis
42021	Onkologická návštěva
42022	Onkologická návštěva
42023	Onkologická návštěva
42510	NÁROČNÁ APLIKACE REŽIMŮ LÉČBY CYTOSTATIKY (1 DEN)
42520	APLIKACE PROTINÁDOROVÉ TERAPIE
51881	Indikační seminář
43021	Radiační onkologie
43022	Radiační onkologie
43023	Radiační onkologie
43601	CT PRO PLÁNOVÁNÍ RADIOTERAPIE BEZ KONTRASTU
43603	CT PRO PLÁNOVÁNÍ RADIOTERAPIE S APLIKACÍ
43605	CT PRO PLÁNOVÁNÍ RADIOTERAPIE S HODNOCENÍM
43631	PLÁNOVÁNÍ RADIOTERAPIE TECHNIKOU IMRT
43635	PLÁNOVÁNÍ STEREOTAKTICKÉ RADIOTERAPIE A RADIOCHIRURGIE
43315	RADIOTERAPIE LINEÁRNÍM URYCHLOVAČEM S FIXACÍ
43311	RADIOTERAPIE LINEÁRNÍM URYCHLOVAČEM (1 POLE)
43639	STEREOTAKTICKÁ RADIOCHIRURGIE LINEÁRNÍM URYCHLOVAČEM

Chirurgie

Kód	Popis
51021	KOMPLEXNÍ VYŠETŘENÍ CHIRURGEM
51022	CÍLENÉ VYŠETŘENÍ CHIRURGEM
51023	KONTROLNÍ VYŠETŘENÍ CHIRURGEM
1386	SUTURA / EXCIZE A SUTURA LÉZE STĚNY ŽALUDKU, DUODENA, TENKÉHO NEBO TLUSTÉHO STŘEVA
51387	TOTÁLNÍ GASTREKTOMIE / SUBTOTÁLNÍ GASTREKTOMIE
51385	RESEKCE ŽALUDKU S ANASTOMÓZOU
51388	GASTROENTEROANASTOMÓZA NEBO RESEKCE A ANASTOMÓZA
51392	RELAPAROTOMIE PRO POOPERAČNÍ KRVÁCENÍ, PERITONITIDU
51393	EXPLORATIVNÍ LAPAROTOMIE
51377	BILIODIGESTIVNÍ SPOJKA SE ŽALUDKEM, DUODENEM NEBO

Paliativní péče

Kód	Popis
80051	PRVNÍ VYŠETŘENÍ A ZAVEDENÍ PALIATIVNÍ PÉČE LÉKAŘEM
80052	VYŠETŘENÍ PACIENTA LÉKAŘEM SPECIALISTOU V OBORU PALIATIVNÍ PÉČE
80053	KOMPLEXNÍ VYŠETŘENÍ SPECIALISTOU V OBORU PALIATIVNÍ PÉČE
80054	CÍLENÉ VYŠETŘENÍ SPECIALISTOU V OBORU PALIATIVNÍ PÉČE
80055	KONTROLNÍ VYŠETŘENÍ SPECIALISTOU V OBORU PALIATIVNÍ PÉČE
80056	ROZHOVOR PALIATRA S PACIENTEM O PLÁNU PÉČE
80057	KONZULTACE PALIATRA MEZINÁRODNÍ / MEZIOBOROVÁ
80088	ZAVEDENÍ DOMÁCÍ PALIATIVNÍ PÉČE

Z NORu domapováváme atributy Morfologie, T, N, M, KLSTAON a diagnoza_rok, z NHRZS dále 10 letou věkovou skupinu, příznak muž/žena, odbornost předepisujícího pracoviště (dle IČP) a diagnoza výkonu/farmakoterapie

Nakonec žádáme o informaci o měsíci úmrtí pacienta, je-li známo a o prvotní nahlášenou příčinu úmrtí.

1.4 Předpokládaná interpretace výstupu a případné limity

Očekávaným výstupem bude deskriptivní analýza. Mezi limitace patří použití surogátních indikátorů pro charakterizaci a určení stádia onemocnění, odchylky od léčebných doporučení

v praxi a možné nesrovnalosti způsobené nepřesným záznamem dat do registru, který nemusí vždy odrážet realitu.

1.5 Ochrana osobních údajů

Výstup je připravován v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování), §73 odst. 8, a zákonem 110/2019 Sb., §16.

1.6 Klíčová slova

Rakovina žaludku a jícnu, diagnostika, léčebné postupy

1.7 Klasifikace dle EuroVoc (multidisciplinární slovník EU)

- EuroVoc ID: 88
- EuroVoc ID: 91
- EuroVoc ID: 102
- EuroVoc ID: 107

1.8 Aktualizace

Vyberte, o jaký typ datového výstupů z pohledu aktualizace žádáte:

1. Pravidelně aktualizovaný datový souhrn nebo otevřená datová sada.

2 SQL Skript a struktura výstupu

SQL skript – zaslán jako příloha této žádosti

Struktura výstupu – seznam všech sloupců výstupu včetně srozumitelného popisu

Dataset 1

Id	Název sloupce	Typ	Popis	Datový typ
1	pacient_id	A	Anonymní ID pacienta	Integer
2	pok_mesic	A	Měsíc a rok léčby	Integer
3	pripravek_vykon	A	Kód výkonu/přípravku	Varchar
4	pok_mesic_umrti	A	Měsíc a rok úmrtí	Integer
5	prvotni_pricina_umrti	A	Prvotní příčina úmrtí	Varchar
6	vekova_skupina	A	10-ti letá věková skupina pacienta	Varchar
7	pohlavi	A	Příznak muž/žena	Varchar
8	odbornost	A	Odbornost předepisujícího pracoviště	Varchar
9	morfologie_poradi	A	Pořadí morfologie nádoru	Integer
10	tnm_t	A	TNM klasifikace	Varchar
11	tnm_n	A	TNM klasifikace	Varchar
12	tnm_ m	A	TNM klasifikace	Varchar
~~13~~	~~morfologie~~	~~A~~	~~Morfologie nádoru~~	~~Integer~~

14	klstaon	A	Klinické stadium nádoru	Varchar
15	diagnoza_rok	A	Rok diagnózy novotvaru	Integer

Pozn. 1: Typ „A“ nebo „P“ (A – agregační úroveň, P – počítané hodnoty)

Pozn. 2: Další řádky do tabulky doplní žadatel dle potřeby

3 Záznamy ÚZIS

3.1 Vyjádření IT odboru k výstupu

Technická charakteristika výstupního souboru:

Počet řádků: 3,364,947

Velikost csv souboru: 197 MB

Výpočetní složitost: (nrhzs_bi)

Časová náročnost: 2 hodiny

	pacient_id	rok_mesic	pripravek_vykon	rok_mesic_umrti	prvotni_pricina_umrti	vekova_skupina	pohlavi
1	1	201008	89131	[NULL]	[NULL]	20-29 let	M
2	2	201001	89131	2010-01	C158	40-49 let	M
3	3	201002	89131	2010-03	C169	70-79 let	M
4	4	201001	89131	2010-01	C159	70-79 let	M
5	5	201001	89131	2010-04	C269	80-89 let	Z

	vekova_skupina	pohlavi	odbornost	morfologie_poradi	tnm_t	tnm_n	tnm_m	morfologie	klstaon	diagnoza_rok
1	20-29 let	M	809	[NULL]	[NULL]	[NULL]	[NULL]	[NULL]	[NULL]	[NULL]
2	40-49 let	M	809	1	3	1	0	81,403	3	2,009
3	70-79 let	M	809	1	2	2	0	81,443	3A	2,009
4	70-79 let	M	205	1	2	0	0	80,713	2A	2,009
5	80-89 let	Z	809	1	1	0	0	82,113	1A	2,009

3.2 Vyjádření odboru analýzy dat

schváleno

3.3 Vyjádření pověřence pro ochranu osobních údajů

schváleno

3.4 Vyjádření porady vedení ÚZIS

schváleno